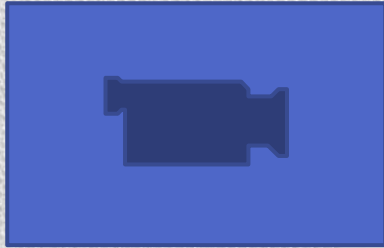

ВИДАЛЕННЯ ЗАБРУДНЕНЬ ОРГАНІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ З ПОВЕРХНІ ТКАННИ

Практична робота №1

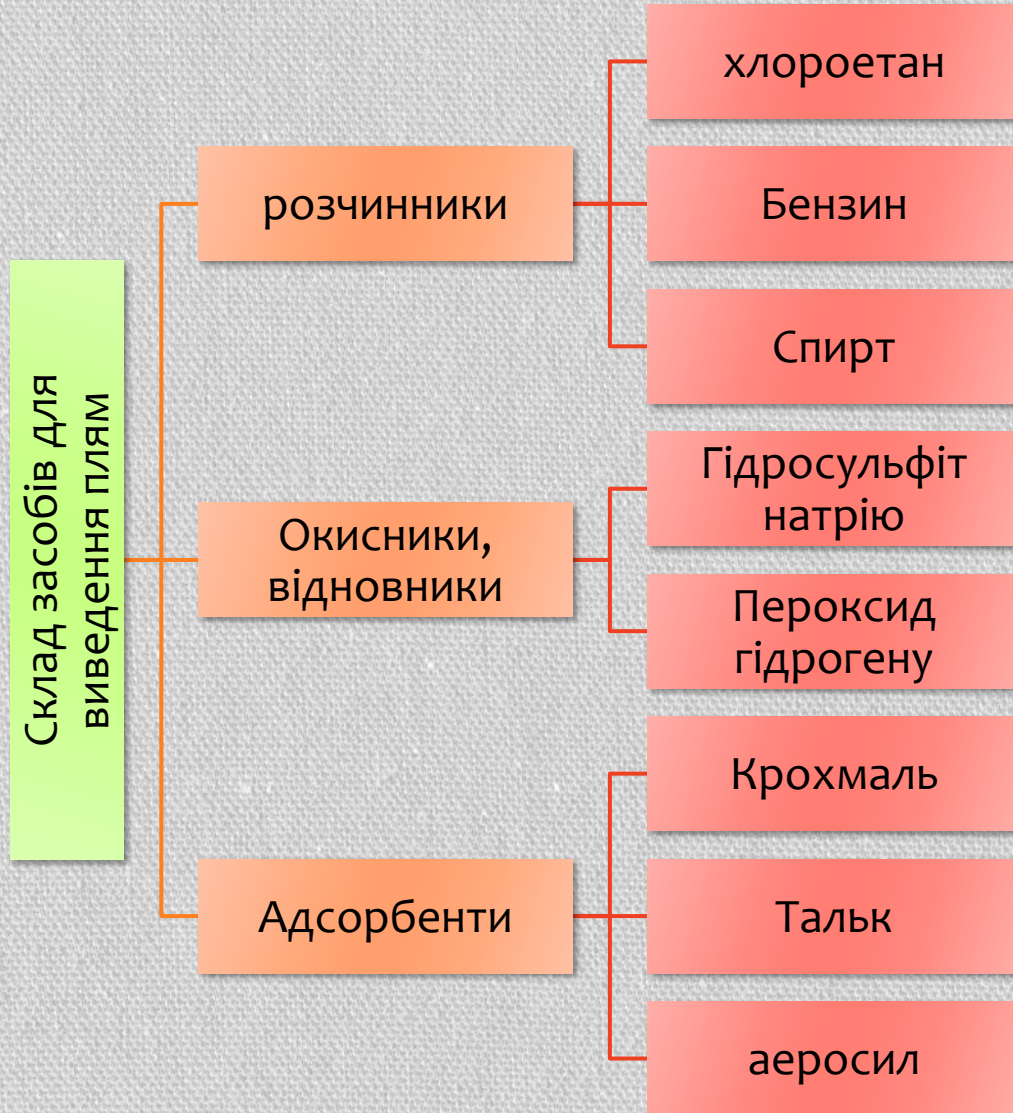
Засоби для виведення плям

Мета:

- Навчитися виводити побутові плями з тканини різними способами, доступними в домашніх умовах.
- Звернути увагу на фізико-хімічні характеристики плям, засобів для виведення плям, а також дотримання правил техніки безпеки

Засоби для виведення плям

Пам'ятка щодо виведення плям

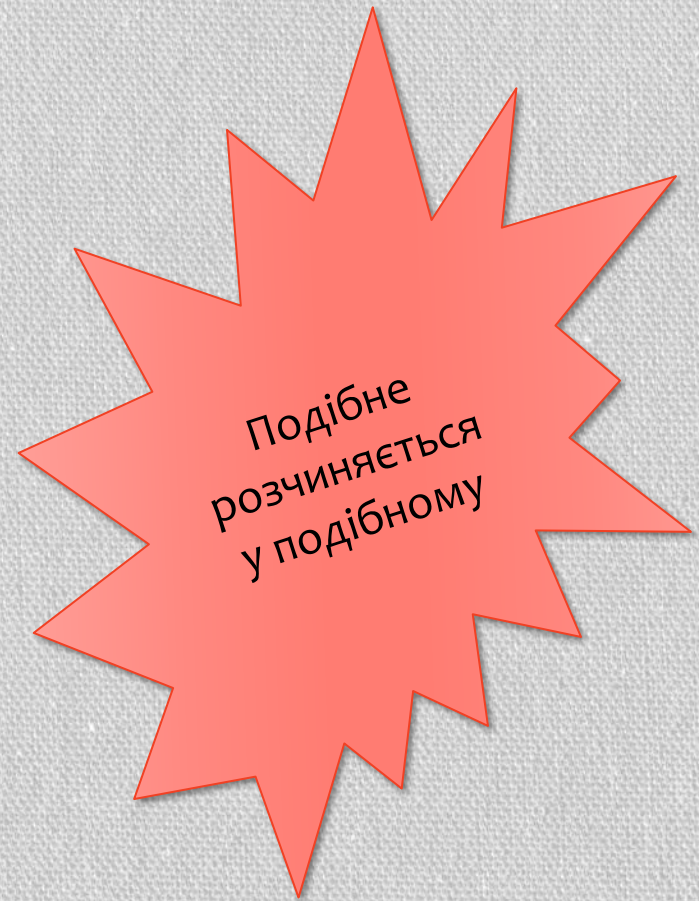
1. Встановіть походження плями (чорнило, жир, віск і т.д.).
2. Врахуйте вік плями (старі плями виводяться важче).
3. Перед видаленням плями потрібно очистити одяг від бруду і пилу, це запобігатиме появі ореолу.
4. Випробуйте на маленькому шматочку тканини або внутрішній складці одягу даний препарат
5. Змочіть тканину навколо плями водою, щоб уникнути утворення «ореолу».
6. Виводьте плями від країв до середини.
7. Дотримуйтесь необхідних правил безпеки: працюйте в гумових рукавичках і в добре провітрюваному приміщенні
8. Під пляму при виведенні потрібно покласти чисту білу тканину.

Важливо пам'ятати, що:

- Спирти і кислоти руйнують деякі фарби.
- Ацетон і оцтова кислота руйнують тканини з ацетатного шовку.
- Хлорне вапно руйнує бавовняні тканини.
- Для синтетичних тканин (капрону, нейлону і т. д.) не рекомендується застосовувати розчинники.
- При видаленні плям з вовни та натурального шовку не використовувати луги.
- При видаленні плям з бавовняних тканин не використовувати міцних кислот (сульфатної, хлоридної, нітратної).
- Щавелева кислота, яку рекомендують для видалення чорнила, повинна бути ретельно змита з тканини після виведення плям.
- Хлорне вапно шкідливо діє на бавовняні та інші тканини, тому його застосовують в невеликій кількості і змивають після видалення плям .

Умовно всі плями розділяються на такі категорії:

- **Плями, які розчиняються у воді** - від столярного клею, харчових продуктів, солей і барвників, розчинних у воді, та іншого.
- **Плями, які розчиняються в органічних розчинниках**, таких як бензин і спирт, - від крему, машинного масла, смоли, лаку, масляних фарб, жиру та іншого.
- **Плями, які не розчиняються ні в органічних розчинниках, ні у воді** - від цвілі, гною, крові, білкових і дубильних речовин, окису металів і солей, рідких фарб та іншого.

Виведення плям різних типів

Види плям	Спосіб видалення
Жирні плями (свіжі)	1) Пропрасувати тканину теплою праскою через кілька шарів промокального паперу (серветки), покладеного з двох сторін.
	2) Протерти тампоном, змоченим теплим розчином аміаку (1 чайна ложка) і будь-якого прального порошку (1 чайна ложка) на півсклянки теплої води. Пропрасувати гарячою праскою через білу тканину.
	3) Змочити пляму бензином і залишити на 2-5 хв, а потім пропрасувати гарячою праскою через кілька шарів промокального паперу (серветки)
	4) Посипати забруднену ділянку порошком крейди, який через 2-4 години видалити струшуванням або платтяною щіткою.
	5) Занурити на 5-10 хв у розчин: ½ ст.л. аміаку і 1 ст.л. гліцерину на 1 ст.л. води. Потім промити.

Виведення плям різних типів

Види плям	Спосіб видалення
Чорнильні плями, плями від кулькової ручки	1) Протерти тампоном, змоченим у суміші рівних кількостей гліцерину і спирту. Тампони міняють кілька разів. Тканину потім промивають водою
	2) Протирати тканину зі свіжою чорнильною плямою кисляком або парним молоком
	3) Видалити стару пляму від ручки можна розчином з оцту і етилового спирту. Оцет і спирт слід змішувати в рівних частках. Оброблену цією рідиною тканину необхідно промити великою кількістю води
	4) Обробити пляму сумішшю приготовленою з ацетону та спирту, взятих в однакових кількостях, але спочатку їх потрібно підігріти на водяній бані. Після того як обробите забруднене місце сумішшю, потрібно пропрасувати це місце через мокру тканину.
	5) Забруднену тканину необхідно обробити спиртом, після чого - перекисом, на завершення - промити у великій кількості чистої води

Виведення плям різних типів

Види плям	Спосіб видалення
Кольорові плями органічного походження (вино, ягоди, пиво, кава, губна помада)	Плями від чаю: 2 ч.л. гліцерину 0,5 ч.л. 10 %-ного розчину нашатирного спирту (розчин аміаку).
	Замочити тканину в розчині: 1 частина щавлевої кислоти, 2 частини лимонної кислоти і 50 частин води.
	Замочити тканину в розчині 1:1 спирту, винної кислоти (оцтової), або 10:2 спирту і лимонної кислоти.
	Пляма від червоного вина на бавовняній тканині: лимонний сік слід нанести на пляму і залишити річ на сонці, через пару годин - відіпрати в теплій воді.
	Кров: змочити пляму теплою водою, розчинивши в ній таблетку аспірину
	Губна помада: насипати на пляму буру і акуратно відчистити її разом з помадою, потім тканину випрати в мильному розчині і прополоскати
	Шоколад: ці плями зникнуть після прання в сильно підсоленій воді або в розчині нашатирного спирту.

Виведення плям різних типів

Види плям	Спосіб видалення
Плями від іржі	Свіжовичавленим лимонним соком змочують забруднене місце і пропрасовують гарячою праскою через вологу ганчірку.
	Тканину з плямою потримати протягом декількох хвилин над киплячим чаєм, а потім змочити лимонним соком і відразу ж випрати в теплій воді
	занурити забруднену ділянку на 3 - 5 хв у розчин оцтової кислоти (з розрахунку 2 столові ложки оцту на 1 склянку води), підігрітий до температури 80 - 90 °С (для цього рекомендується використовувати емальований посуд, який не має ушкоджень). Потім тканину промивають теплою водою з додаванням нашатирного спирту (з розрахунку 1 столова ложка 10%-ного нашатирного спирту на 1 л води).